

Forfatter: Udrag fra Fjorten eventyr og fortællinger

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 223.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296365540864/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

Efterskrift

Ingemanns eventyr og fortællinger

Det almindelige billede af Ingemann er den rare, barnligt uskyldige digter i det idylliske Sorø. Det er da ikke forkert, at Ingemann rammede disse lyse sider, men hele sandheden er det heller ikke; igennem forfatterskabet findes fra først til sidst en anden, langt mere dystre farve, der gengiver de demoniske afgrunde i tilværelsen. Denne anden side af Ingemann er ikke mindst fremtrædende i hans eventyr og fortællinger, der især beskæftiger sig med det splittede menneske og dets fragmenterede virkelighed.

Ingemann offentliggjorde sin første samling *Eventyr og Fortællinger* i 1820 og arbejdede siden jævnlgt med disse genrer; hans produktion strækker sig altså over godt 40 år. I ungdomsdigtningen op til 1820 beskæftigede han sig overvejende med det indre liv, med subjektive stemninger, og hans værker er fortrinsvis dramatiske og lyriske, sjældnere episke. Der er kun ganske få eksempler på prosatekster, og det er karakteristisk, at prosaen i Varners poetiske Vandringer (i *Prose*, 1813) bruges til at forbinde og uddybe digtene; den episke kerne i denne »lyriske Kjærlighedsroman«, som Ingemann kaldte den (i *Tilbageblik paa mit Liv og min Forfattervirksomhed fra 1811-1837*, 1863, s. 22), kan sammenfattes i få sætninger. Hans første forsøg på at skrive en prosafortælling er Krønike om Hr. Helias og Jomfru Beatrix (i *Julegave*, 1816), en behandling af svaneriddermotivet i en noget forældet stil, som allerede digteren selv fandt uheldig (*Tilbageblik* s. 35). Næsten alle den unge Ingemanns øvrige eventyr er i bunden form, og blandt disse er *De sorte Riddere*, 1814, og *Reinald Underbarnet*, 1816, de vigtigste. Her udtrykker Ingemann i voldsomme syner og yndefulde situationer sin livsopfattelse: mennesket er som hele skabningen stillet over for valget mellem det demoniske og det himmelske. Det demoniske i os er det sanselige begær efter magt og vellyst og vor ligen efter at erkende alt ved hjælp af forstanden. Fra disse afgrunde kan vi frelses ved de tre kristne dyder, den barnligt tillidsfulde tro på Gud, håbet om den evige salighed og – sidst, men ikke mindst – den åndelige, rene kærlighed. Det er poesien opgave at gribe og udtryk-